[A]ugustus [D]insdag 1 September 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3690

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1558.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 10—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
I. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

[Jap]ans aanval rond Baai van Milne verijdeld.

[Ru]ssische defensie voor Stalingrad onwrikbaar.

[D]e Britse vloot beschiet El Daba.

[D]e Chinezen naderen Canton.

CRISIS IN HET JAPANSE CABINET.

[R]ommel doet een nieuwe aanval in Egypte.

„TWEE JAAR GELEDEN".

September 1940.

2. 300 Bommenwerpers verschijnen [bo]ven Londen en werpen hun bom[me]nlast af. Ook andere steden van [En]geland worden aangevallen.
De Britten bombarderen München.
3. President Roosevelt deelt het [C]ongres mede, dat een overeenkomst [m]et Engeland is gesloten voor de over[dr]acht van 50 torpedojagers tegen de [be]stemming om marine- en luchtbases [aa]n te leggen in New Foundland en in [W]est Indië.
4. De Britten bombarderen het [Z]warte Woud en de voorsteden van [B]erlijn. Ook bossen in Thuringen wor[d]en gebombardeerd. Men vermoedt, [d]at in deze bossen zich grote opslag[p]laatsen bevinden.
5. De leden van het Lagerhuis [v]luchten tijdens een vergadering in de [o]mvrije schuilplaatsen van het Par[le]mentsgebouw.
Naar aanleiding van de bombarde[m]enten deelt het Britse Ministerie van [B]innenlandse Veiligheid mede, dat het [g]emiddeld aantal doden per dag · 34²/₃ [b]edraagt.
In Nederland worden alle vrijmetse[l]aarsverenigingen ontbonden.
Hongaarse troepen overschrijden de [R]oemeense grens om bezit te nemen [v]an dat deel van Transylvanië, dat [h]un is toegezegd onder Duitse druk bij [h]et verdrag van Wenen.
6. Gedurende 12 uren wordt Londen [7] maal aangevallen.
In Roemenië doet Koning Carol af[s]tand van de regering ten gunste van zijn zoon Michaël en vlucht met Magda Lupescu via Joegoslavië naar Lugano in Zwitserland.

„DE ZON VAN JAPAN BEGINT TE DALEN".

De voorspelling, dat nog meer eilanden in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan aan de Japanners zullen worden ontwrongen en de invallers van China op de loop zullen worden gehouden, werd gedaan door een zegsman van de Chinese Regering op een persconferentie. Hierbij verklaarde hij, dat Japan reeds zuiver tot het defensief is overgegaan. In antwoord op een vraag zeide hij: „Ik beschouw een Geallieerd offensief in Birma absoluut noodzakelijk, hoe eerder hoe beter". Tevens legde hij er de nadruk op, dat China volkomen wenst mede te werken.

Een overzicht van de oorlog gevende zeide de zegsman: „In het Verre Oosten is de zon van Japan geen opkomende zon meer. De zon van Japan is begonnen te dalen. Zij is ergens tussen 1 en 2 uur in de namiddag. Zij heeft zeker het middaguur gepasseerd". In antwoord op een vraag zeide hij: Duitsland is op kwart voor één, Italië op half vijf" (gelach). De zegsman was niet van mening, dat Japan kans zou krijgen ergens strijdkrachten te concentreren. „Ik geloof niet, dat Japan een groot offensief tegen Brits Indië kan opzetten", zeide hij (Tsjungking, (AP) 1,9).

GEALLIEERDE OVERWINNING OP NIEUW GUINNEA.

De Australische pers en het publiek hebben enthousiast de Geallieerde overwinning begroet bij de baai van Milne, waarbij de Japanners in het nauw werden gedreven en verslagen. Het nieuws, dat de Japanners een kruiser en 9 torpedojagers zonden in een poging om alle troepen weg te halen, die zij konden redden van de rampspoedige expeditie, welke er op Woensdag van de vorige week landde, werd beschouwd als een nieuwe belangrijke overwinning in de oorlog van de Stille Oceaan.

De rest van de Japanse troepen werd samengedrukt in de smalle vinger van het moerassige land aan het Zuidoostelijk punt van Nieuw Guinea. Generaal MacArthurs communiqué maakte bekend, dat deze overgebleven strijdkrachten „snel worden opgeruimd" en dat de Japanners gedwongen waren al het zware materiaal — waaronder de tanks — achter te laten. Alzo schijnt te zijn afgerekend met de vierde Japanse poging om Port Moresby te nemen, terwijl in handen der Geallieerden een nieuwe sleutel is geplaatst om het initiatief te nemen.

Wat veel bijdroeg tot de Australische opgetogenheid was het feit, dat, hoewel Noordamerikaanse diensttroepen zich in het gebied bevonden, de actie een Australische overwinning was onder een Australischen Commandant. Er was echter weinig twijfel aan — gelijk een Britse commentator het zeide — dat de actie „iets van Mac Arthurs" had.

Samen met de succesrijke bezetting van Tulagi door de Noordamerikaanse mariniers geloven de militaire waarnemers, dat de strijd bij de baai van Milne de bedreiging voor Australië grotendeels heeft opgeheven en de grondslag heeft gelegd voor de volgende phase van de Geallieerde plannen. De onbetwiste bezitting van luchtvaart-faciliteiten bij de baai van Milne zal de Geallieerden ten zeerste helpen hun verbindingen door de Koraalzee te beschermen. Tevens zal het gemakkelijker zijn de Japanse bases verder naar het Noorden aan de kust van Nieuw Guinea aan te vallen alsmede in de gebieden van Nieuw Brittannië en Nieuw Ierland (Melbourne, (AP) 31,8).

DE BRITSE VLOOT BESCHIET EL DABA.

Larry Allen, die in 1940 een Pulitzerprijs won door zijn schitterende reportages in buitenlandse zaken voor zijn werk met de Britse Middellandse Zeevloot, is terug in een Egyptische basis na een langdurig bombardement door duikbommenwerpers van de torpedojager, waarop hij zich bevond bij het gadeslaan van de beschieting der vijandelijke posities nabij El Daba. Gesneden en gekneusd vertelt hij in het volgende bericht van de Britse aanval:

Britse oorlogsschepen verpletterden Veldmaarschalk Erwin Rommels grote voorraadbasis in de Egyptische woestijn ten Zuiden van El Daba met een bombardement, dat heden vóór het aanbreken van de dageraad werd uitgevoerd. Zij vochten zich een weg terug naar huis onder een onophoudelijk duikbombardement, dat geconcentreerd was op deze flotilje-leider. De vlootkanonniers schoten dozijnd brisantgranaten af in de slapende Duits-Italiaanse basis gedurende 42 minuten. Zij lieten een groot gebied van vernieling achter en reusachtige branden temidden der barakken, tankparken, herstellings-werkplaatsen, ammunitie- en olie-opslagplaatsen.

Het aantal slachtoffers onder Rommels gepantserde corps van technici, dat van vitaal belang is voor het onderhouden van zijn tanks en pantserwagens in elk voorgekomen offensief, werd door Britse waarnemers als groot beschouwd. Gedurende de tijd, dat de Britse aanval duurde, werd van de kust af niet op het vuur geantwoord. De actie werd afgebroken in het maanlicht om 4.57 uur des morgens en de torpedojager, waarop ik mij bevond, trok weg, gevolgd door andere oorlogsschepen. Ik stond aan stuurboord-zijde op de brug met het Hoofd van de expeditie, een jongen Luitenant Commandant, toen vreemde vaartuigen plotseling opdoken uit een donkere plek in het water. De officier gaf bevel tot het afvuren der kanonnen. Lichtspoorgranaten doorboorden de duisternis, terwijl de scheepsbatterijen springstoffen in zee slingerden. (De bizonderheden van dit gevecht werden door den Britsen censor niet doorgelaten).

Zodra de zon was opgekomen openden de Duitsers de aanval met meer dan 50 Stuka's. Het was een der felste en meest intensieve gevechten tussen vliegtuigen en schepen. Alle kanonnen van deze torpedojager en de volgende oorlogsschepen gaven een hevig gordijnvuur af, doch de vliegers vervolgden hun aanval en doken al kwamen zij ... Vele vielen vlak bij de torpedojager in het water en veroorzaakten flinke schokken, doch het schip ploegde verder. De duikbommenwerpers hielden hun aanvallen vol tot de torpedojager binnen zicht van de thuisbasis was. De luitenant Commandant rapporteerde, dat er weinig ongevallen waren en ik kwam ervan af met sneden en kneuzingen door de schokken. (Aan boord van een Britse torpedojager, (AP) 31,8).

NIEUW CHINEES OFFENSIEF.

Het Centrale Chinese nieuwsagentschap deelde mede, dat de Chinezen een energiek nieuw offensief hebben geopend tegen de Japanners op 65 kilometer ten Noorden van Canton om aan te sluiten bij de aanvallen verder in het Noorden, die de herovering van Tsuhsien en Lisjui hebben gebracht. Daar bevonden zich de twee grootste vliegvelden van Oost-China.

Het bericht zeide, dat het offensief op Donderdag begon langs de Canton-Hankow spoorlijn. De Chinezen staken de stroom over de 65 kilometer ten Noorden van het door de Japanners bezette Canton. Hierbij veroverden zij de stad Pakong en drevèn zij de Japanners in Zuidelijke richting terug (Tsjungking, (AP) 30,8).

Gemeld wordt, dat de Chinezen steeds nieuwe overwinningen behalen op de Japanners in de provincies Kiangsi en Tsjekiang en dat thans hevige gevechten plaats hebben op slechts 15 kilometer van Nantsjang. Nantsjang is een stad, die de Japanners hebben uitgerust als hun belangrijkste basis in Kiangsi.

De Chinezen maakten ook voortgang in hun Zuidwaartse actie in de richting van Canton. Zij bevinden zich thans op 40 kilometer van de stad (Tsjungking, (AP) 31,8).

GENERAAL ZJUKOV THANS VICE-COMMISSARIS VAN DEFENSIE.

Generaal Gregorius Zjukov werd heden benoemd tot eersten man van Stalin en zal alzo zodanig in rang staan boven alle Sovjet-Generaals. De benoeming werd bekend gemaakt door de Raad van Volkscommissarissen zonder enige uiteenzetting van zijn nieuwe werkzaamheden, doch waarnemers gaven als hun mening te kennen, dat hij zal dienen als gevolmachtigd assistent van Stalin in militaire zaken. Of Zjukov het commando aan het Centrale Front zal blijven behouden, werd niet onthuld (Moskou, (AP) 30,8).

ROOSEVELT SPREEKT BIJ OPENING VAN HOSPITAAL.

President Roosevelt stelde een monumentaal nieuw marine-hospitaal te Bethesda, Maryland, in gebruik met de verklaring, dat de Verenigde Staten zich geheel hebben toegelegd op het verslaan van de Duitse, Italiaanse en Japanse tyrannen. Tevens zeide hij, dat de Verenigde Staten zich erop hebben toegelegd „van deze aarde de onrechtvaardigheid en ongelijkheden te verwijderen, die zulke tyrannen scheppen en die nieuwe oorlogen veroorzaken". Hij sprak van het terras voor een deel van het nieuwe medische centrum der marine. De radio droeg zijn woorden naar alle delen van de wereld per kortegolf. Roosevelt zeide: „Laat dit hospitaal voor allen staan om de jaren door gezien te worden als een monument van onze vastberadenheid om te werken en te strijden tot de tijd komt, dat het mensdom die werkelijke gezondheid in lichaam, gedachte en geest zal hebben, welke slechts kan worden verwezenlijkt in een klimaat van rechtvaardigheid en geloof".

Roosevelt, die verklaarde, dat Pearl Harbor „het donkerste uur uit de geschiedenis van onze marine was", zeide, dat in de maanden zonder overwinningen, die daarop volgden, de vijanden van de Verenigde Staten de vraag stelden: „Waar is de Noordamerikaanse vloot?" Hij zeide, dat die vijanden thans het begin van het antwoord kennen. „Zij hebben het geleerd op de Atlantische Oceaan, op de Koraalzee en bij Midway en zij leren het nu in hun pogingen om de verloren gebieden op de Salomonseilanden te heroveren. Hij zeide, dat de vloot altijd geweest is waar er gevochten werd en dat zij het bevel ten uitvoer brengt om „onzen vijand te treffen en hem opnieuw te treffen waar en wanneer wij hem vinden"... Het centrum, dat de President zelf hielp ontwerpen, werd in gebruik gesteld op de 100ste verjaardag van de vestiging van het Bureau voor Geneeskunde op Chirurgie der Marine. De President wees op het belangrijke werk, dat de doktoren en verpleegsters van het Bureau hebben verricht om de mannen physiek in goede conditie te houden, die de oorlogsschepen bemannen.

De President herdacht verder het feit, dat het op 1 September drie jaar geleden zou zijn, dat de nazies de bliksemoorlog tegen Polen begonnen. „In deze drie jaren" zeide hij, „zijn mannen gestorven en zijn volken gemarteld en in slavernij geworpen om de wrede lust tot macht van enkele onmenselijke tyrannen te bevredigen — Duitse, Japanse zowel als Italiaanse. „Op het verslaan van deze tyrannen" zeide hij, heeft het Noordamerikaanse volk zich geheel toegelegd" (Bethesda, Mary-York, (AP) 31,8).

Het nieuws van vandaag.

Het Rode leger hield stand tegen de steeds krachtiger wordende Duitse aanval ten Noord-Westen en Zuid-Westen van Stalingrad en de berichten van Moskou delen mede, dat hevige tankgevechten in voortgang zijn tussen de Don en de Wolga. Ten Zuid-Westen van Stalingrad werden talrijke Duitse aanvallen afgeslagen. In de streek rond Kletskaya behielden de Russen het initiatief en drongen zij de Duitsers lichtelijk terug. Omtrent de strijd in de Caucasus wordt gemeld, dat de Duitsers pogen op te rukken over een waterlinie in het gebied van Prokhladnaya, doch dat hun pogingen verijdeld werden. Aan de Caucasische kust van de Zwarte Zee hadden gevechten plaats tussen Russische en Duitse vlooteenheden. De Russen meldden het tot zinken brengen van 10 Duitse schepen, die troepen aan de kust van de Zwarte Zee aan land poogden te zetten. Deze werden aangevoerd van het schiereiland van Kertsj. Hedenmorgen zegt een bericht van DNB, dat Roemeense troepen de stad Anapa aan de kust van de Zwarte Zee ten Noorden van Novorossisk hebben veroverd.

Aan het Westelijk front maakt het Russische offensief voortgang tegen de hardnekkige Duitse weerstand. Enkele rivieren werden door het Rode leger overgestoken. In Rzhev hebben nog straatgevechten plaats. Hierbij vechten de Sovjets om elk huis in de haast volkomen verwoeste stad.

In het gebied van de Middellandse Zee hebben Britse oorlogsschepen in de ochtend van Zondag de voorraadbasis van Veldmaarschalk Erwin Rommel bij El Daba onder vuur genomen. Larry Allen, de bekende AP-man, geeft een levendige beschrijving van de actie. Noordamerikaanse en Britse vliegtuigen hebben intussen de vijandelijke posities te Mersa Matruh, de haven van Tobruk etc. aangevallen.

In het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan behalen de Geallieerden succes op succes. Noordamerikaanse mariniers hebben 6 eilanden in de Salomonsgroep bezet. Zij hielden deze tegen Japanse tegenaanvallen. Op Nieuw Guinea werd een Japanse landings-expeditie ronde de baai van Milne weggevaagd. Deze overwinning is voornamelijk te danken aan de Australische militie.

Roosevelt hield gisteren een rede en merkte hierin op, dat de vijand thans antwoord begint te krijgen op zijn vraag, waar de Noordamerikaanse vloot zich bevindt. Terwijl de Chinezen hun offensief voortzetten trad de Japanse Minister van Buitenlandse Zaken af.

Koninginne-dag

Viering van Neerlands Vrijheidsdag in Londen.

De viering van Koninginnedag in de Albert Hall te Londen, is gisteren begonnen met het spelen door het Londense Symphonie-orkest van Nederlandse composities van Wagenaar en Roentgen. Daarop hebben Ministerpresident Pieter Sjoerd Gerbrandy en Minister Raden Adipati Ario Soejono gesproken en vervolgens speelde het orkest de Piet Hein—Rhapsodie.

Hierna is een voorstelling gegeven getiteld: „Een dag in Nederland". Het toneel stelde een Nederlandse straat met zes huizen voor: winkels van een groentenboer en een fietsenhandelaar, huizen van een arbeider, een dokter en een N.S.B.'er en een ambtelijk gebouw. De spelers waren kinderen, arbeiders, een politieman, een postbode en gestapo-agenten. Van alles werd besproken: het gebrek aan voedsel, de bestrijding der Duitsers, de vervolging der Joden, de hoop op de Raf, de afschuw voor de N.S.B. en zo voort.

Alles werd zeer levendig en kleurig vertoond en de voorstelling had een enorm succes.

Na deze aardige voorstelling volgden gelukwensen aan de Koningin door vertegenwoordigers van elf groepen: de koopvaardij, de vissers, de West Indiën, Oost Indië, de strijders van de Java Zee, de marine, de Nederlandse Brigade, de Home Guard, de vrouwen, de Nederlandse Raf-vliegers en de vluchtelingen, die allen hun toegenegenheid aan de Koningin in goede woorden tot uiting brachten. Alle sprekers werden ingeleid door A. den Doolaard en het geheel eindigde met een ontroerende herdenking der in de strijd gevallen Nederlanders.

De Heer Paul Rijkens, voorzitter van het Comité „Neerlands Vrijheidsdag", heeft een kort slotwoord gesproken voor deze prachtige vaderlandse betoging.

Op het toneel stonden bloemen, die door vluchtelingen waren medegebracht namens patriotten, die in Nederland zijn, symboliserend de trouw der schenkers jegens Koningin en Vaderland.

In zijn inleiding voor de Westindische gelukwensen zeide Den Doolaard: „Nederlandse vlag, wij beseffen hoe dierbaar gij ons zijt, nu uw rood, wit en blauw geheiligd werd door het bloed van onze helden en martelaren. Dierbaarder dan ooit is ons ook iedere plek van Nederlands grondgebied, waar deze vlag in vrijheid wappert. Onze gedachten gaan naar Suriname en Curaçao, naar Aruba en Bonaire, naar Sint Maarten en Sint Eustatius en Saba. Wind, waarin deze vlag, die eens weer op Neerlands duinen geplant zal worden, waait...... door u roep ik onze West op!"

Namens de bemanningen van de tankervloot sprak de Heer Enklaer.

New Yorks burgemeester sprak gisteren tot Nederland.

Burgemeester Fiorello Laguardia van New York heeft voor het radiostation WRUL te Boston het woord tot tijdelijk bezet Nederland gericht. Hij zeide o.a.: „Wij wensen Haar geluk met Haar verjaardag, doch ook met Haar moed en kracht om te weigeren te bukken voor de brute kracht ener brutale overheersing.

Wij wensen, dat Zij spoedig terugkere naar uw bevrijde land en dat Zij zal zijn temidden van Haar vrije en gelukkige volk. Ik moge bij deze gelegenheid de goede groeten overbrengen van de bevolking van de stad New York aan het Nederlandse volk. Het is moeilijk onder woorden te brengen onze enorme bewondering voor uw moed en uw vastberadenheid om vol te houden en den overweldiger met zijn reusachtige overmacht te bevechten. Uw gedrag geeft allen verenigden volken moed en vertrouwen, niet slechts om hun land te verdedigen, doch ook om het uwe te bevrijden. En nu mag ik misschien nog het woord richten tot mijn collega, den burgemeester van Amsterdam. Ik bedoel den echten burgemeester en niet den verrader, die nu in dienst van de nazies staat. Uw gedrag, mijnheer de burgemeester, is een lichtend voorbeeld voor iederen burgemeester van iedere stad ter wereld. Ik wens u allen „moed en vertrouwen".

Na burgemeester Laguardia sprak Hendrik Willem van Loon nog een kort woord tot Nederland.

Radio-viering van Koninginnedag in de V.S.

In de Verenigde Staten is over het Columbia Broadcasting System een uitzending voor het gehele land gehouden ter gelegenheid van de verjaardag van Koningin Wilhelmina.

Hendrik Willem van Loon heeft gesproken en gezegd, dat de banden tussen alle Nederlanders ter wereld en hun Koningin nu sterker en hechter zijn dan ooit te voren. „Zij zal Haar volk naar de overwinning voeren."

„Onze Koningin is voor mij de grootste vrouw ter wereld, niet slechts als Koningin en Regeerster doch zeker ook als menselijke figuur."

Raden Soedjono sprak uit naam van de Nederlands Indische vliegers, die nu in de Verenigde Staten zijn: „Ik vraag onzen vrienden, die onder de hiel der Duitsers zuchten en mijn landgenoten onder het juk der Japanners: kunt gij ook zwak zijn onder zulk een bewonderenswaardige Koningin?".

Vervolgens sprak Edeleer Doctor Charles O. van der Plas, die zeide, dat de Koningin het symbool van eenheid en rechtvaardigheid voor alle Indonesiërs is, voor alle volken van Nederlands Indië, die de Koningin een vrouw achten voor wie het waard is te leven en te sterven.

Mevrouw Doorman, de weduwe van den gesneuvelden Schout bij Nacht, vertelde over de vlucht van haar en haar zoontje uit Nederlands Indië, nadat haar echtgenoot was gesneuveld.

Tenslotte sprak de Heer Minnema namens de mensen van de koopvaardijvloot: „Wij zullen blijven varen en vechten totdat de Hunnen zijn verslagen; de dag zal komen, dat wij de 31e Augustus weer op echt-Nederlandse wijze in een vrij Nederland zullen vieren."

OP CURAÇAO.

Fel wapperden Neerlands vlaggen op vele plaatsen van dit eiland. Het meest echter wel in Emmastad, waar bijkans huis aan huis het Rood-Wit-Blauw getuigenis aflegde van liefde en trouw voor Oranje. In de haven lagen de olietankers, wier grauwe oorlogskleuren voor deze dag overstemd werden door ritsen van vlaggen, die door bontheid en verscheidenheid van kleur de somberheid wegnamen. Overal was het feest merkbaar. De Koningin was jarig en waar men stond en ging, zag en hoorde men, dat het volk van Curaçao medeleefde. Het leek ons toe, dat deze dag zelfs meer gevierd werd dan het vorige jaar.

De Aubade.

Later dan de vastgestelde tijd — grotendeels vanwege het openstaan van de brug — kon de aubade gistermorgen een aanvang nemen. Door een haag van toeschouwers waren de kinderen met hun wimpels en banieren het Fort binnengetrokken onder de woning des Landvoogden door.

Onder de beproefde leiding van Frater Maria Canutus zongen de kin-

De Film een Jeugdgevaar

door

Pater Michael Möhlmann O.P.

XII.

DE TAAK DER OUDERS.

Een louter negatief, maar voor het overige meest afdoende middel is het verbod voor de jeugd, om naar schadelijke films te gaan, en naar de uitgesproken goede niet dan met mate. De instantie, die voor dit negatief optreden op de eerste plaats en als van nature in aanmerking komt, is het ouderlijk gezag. Dit behoeft geen betoog. De ouders hebben, meer dan wie ook, heerschappij en zeggingschap over hun kinderen. Zij zijn de eerste en voornaamste uitvoerders van de practijk der opvoeding, zowel door dit volstrekte gezag en als door hun dagelijks en doorlopend contact met hun kinderen.

Welnu: ook de regeling van het bioscoop-bezoek is opvoedingspractijk. Daarom rust op de ouders de plicht met hun gezag de kinderen te dwingen tot een matig film-bezoek en dan nog alleen van die, welke zij zonder schade kunnen zien. Met de invloed van de ouders staat of valt dus het hele probleem.

Doch het is juist, omdat de overgrote meerderheid der ouders in het vervullen van die plicht tekort schiet, dat het film-kwaad zulk een enorme omvang heeft aangenomen en dat het probleem zo acuut geworden is.

Dit tekort schieten in hun plicht heeft bij onze ouders — den goeden niet te na gesproken — twee oorzaken: gebrek aan inzicht en gebrek aan gezag. Dit zijn twee leemten, die hun werk als opvoeder doen falen in tal van opzichten, maar die zich vooral wreken met de betrekking tot de film.

Gebrek aan inzicht, geen besef van de gevaren aan het zien, aan het zo veelvuldig zien en aan het zien van dergelijke films verbonden. Hoe zouden zij ook? Bij alle gebrek aan voorlichting en ontwikkeling, is hun eigen leven bovendien nog zo op het zinnelijke afgestemd, dat zij de sfeer van de film als connatureel, als aan de hunne verwant en in het geheel niet als gevaarlijk aanvoelen.

En dan is er het gebrek aan ouderlijk gezag, die wonde plek in onze Curaçaose samenleving.

Gezag, dat geheel ontbreekt, of dat te zwak is, om tegen de stroom van het kinderlijk begeerteleven op te roeien, laat staan, dit te bedwingen en in goede banen te leiden.

Dit gemis aan gezag wordt veroorzaakt door de afwezigheid van een normaal familie-leven in de ontelbare vaderloze gezinnen. Dat de man door zijn krachtige aard bij uitstek het gezagselement in de familie vertegenwoordigt, is duidelijk. Maar de gezinnen zijn niet te tellen, waarin deze voor de opvoeding onmisbare kracht ontbreekt. Gezinnen, waarin ongehuwde moeders alleen voor de beteugeling van het door overerving en tropisch temperament gistende zinnenleven van hun vaak talrijke kinderen staan. Dat in zulke milieu's de kinderen — speciaal de jongens — reeds op leeftijd van 10 jaar niet meer te houden zijn, zal wel niemand verwonderen: hét is trouwelijks een dagelijks voorkomend verschijnsel.

En zelfs in gezinnen, waarin vader en moeder samenwonen, ontbreekt het gezag dikwijls geheel of te veel. De karakter-zwakte, die een overblijfsel is van de te weke opvoeding, die zij vroeger zelf hebben ontvangen, wreekt zich in de opvoeding van hun kinderen. Zij missen de energie, om hun wil aan het kind van jongsaf op te leggen en de volbrenging daarvan af te dwingen.

Gebrek aan wilskracht is het rampzaligste atavisme van onze samenleving. Omdat hij als kind nimmer tot absolute gehoorzaamheid gedwongen werd, kan de vader ook niet onverbiddelijk bevelen. Omdat hij niet leerde gehoorzamen, leerde hij ook niet zich te doen gehoorzamen.

Wat nu het gebrek aan inzicht betreft, dit zouden wij voor een gedeelte weg kunnen nemen door de voorlichtingsmiddelen aan te wenden, waarover wij beschikken. Voor een gedeelte, zeg ik. Want juist door de sterke zinnelijke geaardheid van de ouders zelf zal onze voorlichting niet dat gevolg hebben, dat noodzakelijk is, omdat zij onze bezwaren maar gebrekkig zullen begrijpen, die immers voortkomen uit een mentaliteit, welke geheel verschillend van de hunne is.

Maar vooral: al kunnen wij hen met voorlichting nog min of meer de ogen openen, wij kunnen daarmede onmogelijk het gezag geven, dat nodig is, om dit inzicht in practijk te brengen. Zij zullen niet minder dan te voren het morele overwicht missen, om hun vliegen van deze allerzoetste honingpot af te houden.

Maar wie zal ze er dan van af houden? De volgende publicatie zal een voorstel brengen, dat deze vraag kort en bondig beantwoordt.

---

deren hun bekende liedjes: „Schoon is de West" enz.

Op het bordes hoorde Gouverneur Kasteel voor het eerst de zanghulde aan, die Hem gebracht werd als Vertegenwoordiger van Hare Majesteit. Toen de kinderen gezongen hadden, sprak Hij hen toe. Eerst bedankte de Gouverneur voor de schone zang en de moeite, die de jeugd zich daarvoor had moeten getroosten. Nog moeilijker beschreef Hij echter de positie van de jeugd in Nederland en de Oost en spoorde Hij zijn jeugdige toehoorders aan de kleine offertjes hier te brengen om alzo bij te dragen tot de bevrijding van hen.

Hierna trokken de kinderen naar de verschillende bioscopen, waar het Algemeen Nederlands Verbond zoals gebruikelijk de kinderen onthaalde.

De kinderen van Emmastad.

Reeds vroeg in de ochtend trok de jeugd, begeleid en vergezeld van diverse familieleden naar de punten der feestviering. De Emmasteedse jeugd trok in optocht naar het Beatrixplein. Het was een zeldzaam kleurrijk schouwspel. Op het plein werden liederen gezongen, waarna Ingenieur Jan Noorduyn een hartelijk toespraakje hield. Met het sluiten van het Wilhelmus was deze kinderbijeenkomst afgelopen en begonnen de kinderspelen in het hofje van Rio Canario. Het was een jolig en vreugdig vermaak voor de kinderen, dat besloten werd met de aloude poppenkast.

De Parade.

Vele genodigden hadden tevergeefs gezocht naar de gereserveerde standplaats en sommigen hadden die na lang zoeken en vragen gevonden.

De troepen stonden in de op Zaterdag bekend gemaakte volgorde opgesteld, en de stoet reikte van de Kerk op Pietermaai ongeveer tot aan de Theaterstraat. Gezien de late aanvang van de aubade arriveerde Zijne Excellentie betrekkelijk vlug in het gezelschap van Zijn Adjudant. Zijne Excellentie werd nabij de Kerk ontvangen door een schare van Nederlandse en Noordamerikaanse officieren.

De Landvoogd zelf vertoonde zich hier voor het eerst in het publiek in uniform met Pet. Toen de formaliteiten van de ontvangst waren verricht, zette de stoet van wit-geuniformde mannen zich in beweging. Bevelen werden geschreeuwd, de geweren werden gepresenteerd en langzaam liep de Opperbevelhebber, vergezeld van Schout bij Nacht Robinson, den Algemeen Militair Commandant Baron van Asbeck, Kolonel Rattan, Kapitein Langeveld (parade-commandant) met de overige staf-officieren langs de troepen en gevechtswagens voor de inspectie.

Filmoperateurs en fotografen renden heen en weer om de interessante momenten als het salueren voor de vlaggen etc., op de film vast te leggen. De kleurrijke menigte trachtte alles zo goed mogelijk te zien. Toen de inspectie afgelopen was, namen de Opperbevelhebber en Gevolg plaats op het gereserveerde gedeelte om de parade af te nemen, die onder de tonen van de muziek voorbijtrok.

Het publiek applaudisseerde om beurten voor mariniers, matrozen, schutters, Amerikaanse soldaten, gemotoriseerde en gepantserde strijdkrachten en iedereen genoot van deze prachtige wapenschouw.

Zeer Plechtige Gedachtenisdienst Fortkerk.

Reeds kort na deze schitterend geslaagde parade stroomden de mensen naar de Fortkerk, waar een speciale gedachtenisdienst was gearrangeerd. Onder de kerkgangers bevond zich ook Z.E. Gouverneur Dr. Piet A. Kasteel, nog steeds gekleed in uniform met Pet. De Gouverneur, vergezeld van Zijn adjudant, werd aan de ingang ontvangen en naar de voor den Landvoogd aanwezige loge geleid. De kerkdienst zelf bestond uit verschillende Schriftuurlezingen, afgewisseld met gezangen van koor en solist. Deze orde van dienst stond onder de leiding van Dominee Hendrik W. Eldermans. Domineer Johannes Mietes hield de gedachtenisrede, waarbij de predikant wees op de zware omstandigheden, waaronder Hare Majesteit deze verjaardag viert, maar welke tenslotte toch het einde in Gods handen legde.

Tijdens een minuut van doodse stilte werden de gevallenen **herdacht**.

Openbaar Gehoor en Clubs.

In de historische blauwe zaal van het Paleis stonden ze weer opgesteld te beginnen aan de rechterkant des Gouverneurs en dan rond: de waarnemend Gouverneur, de Raad van Bestuur, leden van de rechterlijke macht, officieren, kerkeraden, notarissen, practizijns, leden van de gezondheidscommissie, ambtenaren, particulieren, bestuurders van verenigingen, vertegenwoordigers van handel scheepvaart en nijverheid, leden van de schoolcommissie, de Kamer van Koophandel, kerkeraden, corps consulair, hoofdambtenaren, hoofden van diensten, Statenleden.

De Voorzitter der Staten John Horris Sprockel zeide in zijn toespraak zich gaarne de tolk te maken van de gehele bevolking om den Gouverneur de gelukwensen met deze dag aan te bieden. De spreker bracht naar voren, hoe Indië ons tijdelijk ontvallen is in het afgelopen jaar en citeerde in dit verband het bekende stuk van Multatuli, die Indië vergelijkt met een gordel van smaragd. Kapitein Rain bood hierna felicitaties aan met deze „national holiday of Holland". De Gouverneur bedankte op de hem eigen vlotte wijze met een ontroerende toespraak, eerst in het Nederlands, daarna in het Engels.

In de Club De Gezelligheid hield Voorzitter Willem F. M. Lampe een toespraak tot den Gouverneur, waarin hij eveneens wees op het feit, dat nu Indië gevallen is, Curaçao nog maar een van de weinige vrije gedeelten van het koninkrijk is. De spreker riep ten einde de bijstand des Almachtigen in om Hare Majesteit te steunen. Bij het opheffen der glazen voor de heildronk speelde de muziek het „God save the King" (gemompel in de zaal: wist jij dat dit ons volkslied was?). De Gouverneur, die in een verheven zetel gezeten was in de met portretten en vlaggen versierde achterzaal van de club, en geflankeerd was door Nederlandse en daarmede in vriendschap verbonden legerautoriteiten, een Olie-Vorst, en enkele andere genodigden, beantwoordde de toespraak van Voorzitter Lampe op welgemeende wijze. Nadat de Gouverneur gesproken had, bleef Hij nog enige tijd, waarna Hij zich naar de Club Curaçao spoedde.

Nadat Zijne Excellentie de Gouverneur had plaats genomen, nam voorzitter Egon Baiz het woord. Allereerst bood hij den Gouverneur het erelidmaatschap van de Club aan. Daarna huldigde hij Hare Majesteit de Koningin, die op zulk een heldhaftige wijze Haar leed te dragen weet. Hij herinnerde aan de diepe indruk, die de woorden van de Koningin maakte, toen Zij Nederland verlaten moest en Zij wees op de fouten van het oude democratische stelsel en beloofde, dat de fouten zouden hersteld worden. Ook sprak hij er over hoe Nederland en Curaçao steeds een toevlucht voor bannelingen geweest zijn. Hij nodigde allen uit het Wilhelmus te zingen, waarna hij nog enige woorden in het Engels sprak en tot slot de heildronk uitbracht.

Zijne Excellentie Gouverneur Doctor Petrus A. Kasteel aanvaardde het erelidmaatschap. Hij wees op de hechte band, die Nederland en Curaçao verbindt en vroeg om de opofferingen, die noodzakelijk gebracht moeten worden, vol getrouwheid te brengen.

Na zijn rede bezichtigde Zijne Excellentie de club, wijl dit tevens de eerste maal was, dat Hij hier aanwezig was.

Op het voetbalveld.

Te Mundo Nobo speelden Jong Holland en Scherpenheuvel om de Wilhelminabeker. Doctor Carl F. Gronemeyer vertegenwoordigde Zijne Excellentie den Gouverneur. De muziek van Scherpenheuvel bracht de opgewektheid. Er was zeer veel publiek.

De eerste helft van de wedstrijd gaf zeer goed spel te zien en eindigde met 2—1 voor Jong Holland. Na de rust was Scherpenheuvel veel minder op dreef. Waarschijnlijk waren de spelers te vermoeid. De wedstrijd eindigde met 8—1 voor Jong Holland.

Paard- en ezelrennen.

De Paardensportclub „San Gregorio" te Santa Rosa kan terugzien op een geslaagde feestviering. Op gezellige wijze is de verjaardag van onze Koningin gevierd. Tientallen auto's vulden de parkeerplaats. Honderden en honderden mensen hadden de heuvels op het middenterrein bezet van waar men een overzicht heeft over de gehele renbaan. Luidsprekers van Lorenzo Pieters verspreidden de muziek. De paarden en ezels zorgden voor de spanning en de pret. Heel de middag heerste op het veld vrolijkheid, echte gezelligheid en gemoedelijkheid.

Hier volgden de uitslagen: **Paarden;** 800 meter rennen: 1 Julio Noor met Bolivar; 2 J. Smijns met Jalisco; 3 Ramon Smijns met Flyer.

1500 Meter rennen: 1 J. Smijns met Jalisco; 2 Julio Noor met Bolivar; 3 Benny Leon met Frasca.

Schoonrijden: 1 Enrique Noor met Rex; 2 Emiliano Wallé met Alegria: 3 Eugenio Wallé met Buly.

Ringsteken: 1 Eugenio Wallé met 5 ringen: Emiliano Wallé met 3 ringen; Edmundo Vos met 2 ringen.

Ezels: 800 meter; 1 Victor Offerman met Sauchi (zwaluw); 2 Wilfred Alvarez met Palu Humá (gebrand hout); 3 Elias Martinez met Buchi Pluma (gepluimde jongeman).

Op het Beatrixplein.

Ongeveer 17 uur kwam het grootste gedeelte van de Emmasteedse bevolking bijeen op het Beatrixplein. Er was een podium opgesteld, waarachter alle vlaggen der Geallieerde Landen stonden opgesteld. Ook de laatste Geallieerde, Brazilië, was met zijn vlag vertegenwoordigd. In het midden echter van het plein stond de grootste vlag, die prachtig haar banen immer weer uitgolfde boven de hoofden en huizen. Het was de vlag van Nederland, die daar geplant werd als symbool van Neerlands vrijheid.

De muziek van Santa Cecilia speelde. Nadat allen aanwezig waren werd het Wien Neerlands Bloed gespeeld.

De Heer Leendert W. Korthals nam eerst het woord om den Heer J. M. de Booy in te leiden. Hij wees op de betekenis van deze dag en op de moeilijkheid om altijd paraat te zijn en de ware offerzin te behouden. Den Heer J. M. de Booy stelde hij voor niet alleen als de directeur van de maatschappij, maar ook als een oprecht vaderlander, die hard werkt voor de Nederlandse zaak en een voorbeeld is voor allen.

Directeur J. M. de Booy nam nu het woord. Hij constateerde allereerst, dat tijdens zijn 10-jarige afwezigheid het bedrijf en daardoor ook Curaçao ten zeerste was vooruitgegaan. Daarna wees hij op de grote figuur van de Koningin, die alle Nederlanders ondanks dikwijls alle verdeeldheid met elkander verbindt. Hij sprak over het lijden van het Nederlandse volk en verklaarde, dat het plicht is van iedereen om alles te geven en zo hard mogelijk te werken voor de bevrijding. Reeds is veel gedaan, en hij is overtuigd, dat de bewoners van Emmastad niet zullen verflauwen in hun opofferingsgezindheid.

„Goed voorbeeld doet goed volgen", zegt een Nederlands spreekwoord. Welnu, de Koningin is ons voorbeeld. Zij werkt onvermoeid, offert alles en gaat ons voor in een rotsvast vertrouwen op de overwinning. Haar voorbeeld kunnen wij volgen. Met de bede, dat God Haar nog lang moge behouden en met Leve de Koningin, besloot directeur J. M. de Booy zijn toespraak.

Santa Cecilia speelde hierop het Wilhelmus, dat door alle aanwezigen werd medegezongen.

In het Katholieke Zeemanshuis.

Overal in de stad kwamen de feestvierenden bijeen om tot laat in de avond deze dag vrolijk door te brengen. In het Militair Tehuis, Asiento enz., enz., was het jool en pret. Overvol was het Katholieke Zeemanshuis in de Klipstraat, waar een muziekgezelschap, bestaande uit de Heren Edgar Palm, Bram Capello, Willem Helburg, Carlos Hurtado en Heriberto Curiel onvermoeid de hele avond vulde met dansmuziek.

De padvinders van Aruba zongen luide toegejuicht enige liederen en de Heer Marinus Maat droeg een zelfgemaakt lied op het Zeemanshuis voor. Het oogstte een enorm succes en het refrein, dat door alle aanwezigen werd medegezongen, deed het huis op zijn grondvesten wankelen. Pater Irenaeus A. de Bruyn hield een toespraak, waarin hij Koningin en vorstenhuis bejubelde en wees op de grote broederschap, die er in het Zeemanshuis heerste. Hij hoopte, dat dit zo blijven en dat dit zou medewerken aan de broederschap onder alle mensen, om zodoende een democratie van broeders op te bouwen.

Om 21 uur zweeg de muziek en beluisterde men de rede van Zijne Excellentie den Gouverneur.

Tot laat in de avond duurde daarna de feestvreugde voort.

De bijeenkomst in Roxy.

Om 20.30 uur had des avonds in Roxy de bijeenkomst plaats, welke was georganiseerd door het Algemeen Nederlands Verbond, Onze Vloot en Oost en West.

Zijne Excellentie de Gouverneur woonde na een vermoeiende dag ook deze betoging bij.

De Heer S.A.L. Maduro, Voorzitter van het Comité Nederlands Vrijheidsdag opende met een welkomstwoord tot den Gouverneur en den Heer J.H. de Booi voor hun aanwezigheid.

Hierna kon een aanvang worden gemaakt met het programma, dat bestond uit zang van het Gemengd Koor der Protestantse Gemeente Emmastad, declamaties van den Heer Louis W. de Wit, muziek van het Orkest Sta. Cecilia en de film „One of our Aircraft is Missing".

De Heer Willem Meijer hield een grootse rede over Eenheid en Oranje, waarin hij de grote aanhankelijkheid van het Nederlandse volk aan het Huis van Oranje de jaren door memoreerde.

Zijne Excellentie Gouverneur Doctor Petrus A. Kasteel spreekt.

Hierna sprak Zijne Excellentie de Gouverneur de volgende rede uit:

„Rijksgenoten,

Ingezetenen van Curaçao,

Het is 31 Augustus, Koninginnedag, zoals wij het van jongsaf zo vertrouwelijk gezegd hebben.

De generatie, die den Koning nog zag, is grotendeels heengegaan; de volwassenen van nu hebben alleen de Koningin gekend.

Op een dag als deze gaan de gedachten terug naar onze jeugd en, wie wij ook zijn, of wij ergens op een schip zwerven, op een post staan, in een werkplaats arbeiden, bij de politie dienen, op een kantoor werkzaam zijn; of het thuis rijk was of gewoon of minnetjes, Koninginnedag was wat. Dan wapperden vlaggen, dan speelden de carillons, dan waren er volksfeesten, optochten met mooie wagens, draaiorgels en wij liepen als pauwen met onze mooie sjerpen. Wij mochten 's avonds kijken naar vuurwerk en vetpotjes, die zo fantastisch flikkerden en wij kwamen moe thuis en de dromen brachten nog verrukking in de nacht.

Zo was het.

Wij vierden, of liever ondergingen, Koninginnedag onbewust, zoals wij het lieve van ons leven zo maar genieten zonder er over te filosoferen.

Nu zijn wij ouder geworden. Wij zijn het kleine land uitgegaan langs allerlei wegen en vieren vandaag weer Koninginnedag. Waar wij ook zijn, wij hebben ons best gedaan. Maar, door het kleed van feest, dat wij over Curaçao en Aruba en de andere eilanden hebben trachten te spreiden, liep toch een vreemde draad, die wij vroeger nooit zagen. Ik denk niet alleen aan de grote convooien, noch aan de militaire posten, die bezet moesten blijven en die — ik verzeker het U — bezet zijn gebleven. Ik denk aan de draad van de bewustwording die door onze feestviering liep. Wij zijn gaan **denken** op Koninginnedag.

En dát is voor velen van ons het verschil met vroeger. Vroeger was het helemaal vanzelf. Nu niet meer. Vroeger was het doodgewoon; Nu niet meer. Vroeger was het zorgeloos. Nu niet meer.

Want als wij nu de vlag zien wapperen, denken wij: alléén bij ons.

Als wij nu het Oranje dragen, peinzen wij: alléén aan deze kant.

Als wij nu de kinderen zien pret maken, zoals wij het vroeger deden, denken wij aan andere kinderen en als wij zingen, stokt er iets, omdat wij ons opeens herinneren, dat zoveel duizenden van ons dit alleen doen in ballingschap en dat millioenen anderen het nog slechts kunnen in gebed, in de kerk, die opnieuw de wijkplaats voor de vrijheid en de borstwering rond Oranje is geworden.

Dit is de karakteristiek van onze Koninginnedagen in oorlog. Ver van het moederland leeft de Koninklijke Familie. Als een balling leeft de afstammelinge der Oranjes en ver van Haar land viert Zij voor de derde maal de dag, die voor Haar millioenen onderdanen een nationale feestdag is.

En toch twijfelt niemand aan Haar souvereine macht, aan Haar Koninklijke waardigheid.

Dit is het grote bezit in deze donkere dagen.

Het Koninkrijk moge tijdelijk verscheurd zijn; het grootste deel ervan moge zijn overweldigd — de Kroon is daar, gedragen door Wilhelmina, Koningin der Nederlanden, Prinsesse van Oranje Nassau.

Tot Haar komen de Gezanten; Zij zendt Gezanten uit. Tot Haar komen uit de vier hoeken der wereld de strijders, de ballingen, de vluchtelingen, allen, die Nederlander willen zijn en die in oog en hart het Nederlandse ideaal dragen en er alles voor willen offeren.

Zij steekt de Oceaan over en met Haar staat Nederland in Amerika.

Heel ons Rijk, heel de Groot-Nederlandse samenleving, zoals zij zich zo machtig ontwikkelde onder Haar ruim veertig jarig bestuur, is belichaamd in Haar.

In Haar vinden wij onszelven, als natie en gemeenschap van volken met verschillende cultuur. Nooit was Oranje minder ornament en meer binding dan juist nu, nu vernietigende slagen neer mokeren op ons nationale huis. Nooit was heel ons volk zo één met Oranje.

God weet uit alle kwaad goed te trekken. Dit is het onschatbare kleinood, dat wij in het vuur van de oorlog hebben gesmeed: religieuze, nationale en sociale idealen hebben, voor de eerste keer in onze geschiedenis, alle hun brandpunt gevonden in Oranje. En dit hebben wij te danken aan Koningin Wilhelmina, die een geëerbiedigde figuur was in dagen van vrede, maar tot een waarlijk heroïsch-nationale figuur is gerezen in deze geweld wereldoorlog.

Dit is het, wat wij vandaag herd ken.

Wij Nederlanders — ook alle N derlandse onderdanen, ook alle in zetenen, die leven onder onze zo tr over alle zeeën gedragen vlag.

Ik heb ervaren, dat het ook vree delingen heeft getroffen, hoe diep genegenheid tot het Huis van Ora en tot de Koningin in de harten v Curaçaoënaars, van Arubanen, van woners van andere eilanden in dit d van ons Koninkrijk wortelt. Het i stinct van al dezen, die grotende van geen staatsrecht weten, maar w van gerechtigheid in bestuur, richt zi op Oranje, op de Koningin. Zij hebb gelijk. Want het is de waarheid, d Oranje, dat de Koningin over a staketsels, over alle papieren, over a paragrafen heen zich getrokken gevo tot het volk. Van wat kleur het van wat stand, van wat rang, van w godsdienst — het volk is voorwe van voortdurende, brandende Konin lijke belangstelling.

En daarom vieren wij allen — w wij ook zijn — terecht Koninginneda

Daarom herdenken wij.

Bij al het leed, dat ons trof, bij a verlies, dat wij te dragen hebben, b alle donkerte, die over velen van o hangt, is er een reden van dank: w hebben onze Koningin behouden.

Met een moed, een moeder d Machabeeën waardig, gaat Zij o voor. Ongebroken, fier, bewust van h recht, dat Zij verdedigt, van de zeke heid, dat het recht uiteindelijk ov winnen en Nederland herrijzen za draagt Zij de Nederlandse banier e houdt levend in ons de gedachte, d deze oorlog iets anders is dan een g wone krijg, dat zijn inzet de hoogs waarden geldt en dat geen vrede mog lijk is, zonder dat de heugenis van h naziedom en zijn verschrikking zi weggevaagd van de aarde.

Wij zijn trots op Haar. Wij behoe ven géén volk zijn staatshoofd of leid te benijden. Door de duisternis van d bezetting, boven de grafheuvels, di zich welven over onze gevallene boven de golven, die klotsen over on verdronkenen, in de luchten, waar d onzen streden, in de vreemde lande van Australië, Azië en Afrika, waa Nederlanders leven, in Nederla Oost Indië, waar zij nog strijden, over heel het Westelijk Halfrond en Engeland en in Nederland, ja, ook Nederland, heeft vandaag het Ora gestraald of — dit kan de vijand ni beletten — is het in stilte gestreeld.

Wij kunnen openlijk herdenke Van deze vrije Nederlandse gro zenden wij onze eerbiedige wens naar Hare Majesteit en elk op zi wijze formuleert de bede uit de psalm die tezelfder tijd een belofte va trouw en medewerking zijn zal:

„Moge God U verhoren ten tijde van noo

Moge Hij al Uw gaven gedenken
Hij vervulle al Uw hartewensen
En al wat Gij voorhebt doe Hij slage
Zodat wij juichen om Uw zegepraal.

De Film

Wat de film betreft, deze boeide d aanwezigen van het begin tot het eind Het is ongetwijfeld de beste film, di wij de laatste tijd gezien hebben en he spel der Nederlandse en Engelse ac teurs en actrices, die eraan medewerk ten, was schitterend. Dit is nu eens ee aannemelijke rolprent over een degel lijk gegeven, die het publiek van Cura çao in zijn brede lagen zal weten t waarderen. Het is dan ook jammer, da slechts het beperkte aantal der aan wezigen haar heeft kunnen aanscho wen.

Toen de voorstelling afliep was he reeds 1 September en was hierdoor ee eind gekomen aan de Koninginne dag.

Curaçao.

DR. DA COSTA GOMEZ WEER BIJ ZIJN HAARDSTEDE.

Hedenmorgen is Mr. Dr. M. F. da Costa Gomez, die enige tijd op het eiland Bonaire vertoefd heeft in verband met voorbereidingen voor zijn reis naar Londen als Lid van de Buitengewone Raad van Advies, weer per vliegtuig naar zijn haardstede teruggekeerd.

PASTOOR FRANS HENDRIK O.P.

Morgenochtend, om 6.30 uur, zal er een plechtige H. Mis worden opgedragen in de Parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van de H. Rozenkrans te Pietermaai voor de zielerust van wijlen Pastoor Frans Hendriks O.P.

TER OBSERVATIE.

Gisteren werd Pastoor Bartholomeus Roghmans O.P. in het Sint Elisabethsgasthuis opgenomen.

De Pastoor zal enige dagen ter observatie aldaar verblijven.

ORANJE-AVOND VAN J.P.F.

Vanavond zal er een Oranje-herdenking in het Roxy-theater plaats vinden, georganiseerd door „Justitia, Pietas, Fides". Aanvang 21.15 uur.

Het programma luidt:

1) Inleiding: „Wilhelmus", Marn. v. St. Aldegonde; „Surinaams Volkslied", Ds. C. Hoekstra, te zingen door het J.P.F. Mannenkoor onder leiding van Max Tak; Openingswoord: uit te spreken door Dr. R. J. Wix, Voorzitter van de Algemene Surinaamse Vereniging „J.P.F."

2) Weest sterk en onversaagd zij uw hart, herdenkingsrede uit te spreken door den Wel. Ed. Heer J. Rustige, Jr.

3) Vioolsoli: „Romance in F. gr. t.", Beethoven; „Menuet in D. gr. t.", Mozart „Wiegelied", Schubert (in de bewerking Mischa Elman); Viool: Max Tak; Piano: Mej. H. Schepp.

4) Koor: „Merck toch hoe sterck", Valerius; „De Lindeboom", F. Schubert; te zingen door het J.P.F. Mannenkoor onder leiding van Max Tak.

5) 1180-31 Augustus-1942: declamatie voor te dragen door Wim van Kanten.

6) Sluiting: „Wilt heden nu treden", Valerius; „Wilhelmus" Marn. v. St. Aldegonde; te zingen door het J.P.F. Mannenkoor onder leiding van Max Tak.

KRUIDENIERSWINKEL WORDT VITAAL BEDRIJF.

Het schijnt, dat de huidige omstandigheden ten aanzien van de firma John Henderson Co. Ltd. van dien aard zijn, dat zodanig verloop van personeel dreigt te ontstaan, dat de goede voortgang van het bedrijf bedreigd wordt.

De Gouverneur heeft nu de firma John Henderson Co. Ltd. aangewezen als een bedrijf, waar verplichte arbeid verricht wordt Met het toezicht op dit bedrijf is aangesteld het Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken.

ARUBA — K.S.C. 2—0.

Met een stand van 2 — 0 in het voordeel der Arubaanse verkenners is de wedstrijd van Zondagmiddag op het Rif-terrein tussen Aruba en het bondselftal van de K.S.C. tot een eind gekomen. Reeds bij de aanvang viel het grote overwicht der Arubaanse spelers op te merken. Tegenover het individuele spel aan de zijde van de K.S.C., stelden de Arubaanse gasten een samenspel op, dat de bewondering van het gehele publiek wegdroeg.

Vooral de voorhoede met aan het hoofd de lenige Angel Chirino toonde zich erg actief, en wist zich door haar snelle manoeuvres meermalen een weg te banen naar het K.S.C. heiligdom. Een woord van lof dient gebracht te worden aan de K.S.C.-achterhoedespelers, wien het voor het grootste deel te danken is, dat het slechts tot 2 doelpunten is gekomen. Door hun beheerst, en tevens resoluut optreden is aan menigen Aruba-speler, en in het biezonder aan Chirino, vele kansen ontnomen om het zover als scoren te brengen. Keeper Senior van de K.S.C. heeft slechts weinig kans gehad om zijn kunnen te tonen, en vergenoegde zich er mee zo nu en dan de bal naar de tegenpartij toe te steken, om hem weer direct terug te trekken, iets, wat hem weleens duur zal komen te staan.

Nog geen 10 minuten na de aanvang wist Chirino met een prachtig en keihard schot zijn spelers met 1—0 de leiding te geven. De toen volgende minuten tot aan rust kenmerkten zich door een vastbesloten spel, zowel van de zijde der Arubanen als van die der K.S.C'ers.

Het tweede doelpunt dat werd gemaakt door Pedro Quant kwam als een verrassing daar niemand dat had verwacht. Een verkeerde afdekking in de achterhoede was hiervan de oorzaak. Even voor de rust schreeuwde het publiek nogmaals ten teken dat er weer een doelpunt was gemaakt. Doch scheidsrechter Willem Visser had reeds tevoren gefloten en wees een vrij schot aan.

Onder de rust kwam Zijne Excellentie Doctor Piet A. Kasteel, vergezeld van Zijn adjudant, Luitenant Emile van de Laarschot, aan. De Hoge Bezoeker en Zijn Adjudant werden door een commissie, bestaande uit de Heren Meester Léon Weeber, Petrus Breusers en A. M. Smit, begeleid naar het gereserveerde gedeelte op de tribune, alwaar Zij door Pater De Bruyn als vertegenwoordiger van Z. H. Exc. Mons. Verriet werden begroet.

In de tweede helft van de wedstrijd was er aan beide zijden een grote afzakking in het spel waar te nemen, met als gevolg ook een grote verflauwing. Ofschoon kan worden verklaard, dat het spel zich meer op de Arubaanse helft bewoog, is het den K.S.C.'ers niet mogen gelukken tot het maken van één enkel doelpunt te komen.

Van de andere kant waren de uitvallen van de Arubaanse gasten op het K.S.C.-doel verre van gevaar ontbloot, maar onwrikbaar stonden daar de achterhoede-spelers Lionel Alexander en Winckel.

Na afloop van de wedstrijd stelden de spelers zich voor de tribune op, waar allereerst het woord werd gevoerd door den voorzitter van de Katholieke Sportcentrale, **Meester Léon Weeber.** De spreker dankte eerst Pater De Bruyn, als vertegenwoordiger van Z.H.E. Mons. Verriet en verzocht hem de dank over te brengen aan Z. H.E. Mons. Verriet voor het beschikbaar stellen van het prachtige tropee.

Vervolgens dankte hij Zijne Excellentie Dr. Petrus A. Kasteel voor Diens eerste aanwezigheid bij een wedstrijd van de Katholieke Sportcentrale. De spreker ging daarna in op het zogenaamde probleem Aruba — Curaçao, „dat slechts een probleem op papier is, of liever gezegd — aldus Meester Weeber — geen probleem, mits daarbij de dingen naar hun juiste waarde worden genomen en mits daarbij hoofdzaak en bijzaak scherp uit elkaar worden gehouden." Het verheugt den spreker dat het eerste bezoek van Zijne Excellentie Haar tevens in de gelegenheid heeft gesteld onze katholieke voetballers verenigd te zien met onze Arubaanse vrienden. Dit moge Haar het bewijs zijn, dat de K.S.C. zich niet op separatisme toelegt, zoals haar dikwijls wordt verweten, doch dat zij integendeel mede als haar taak beschouwt eenheid en verbroedering te brengen onder de jeugd en de rijpere jeugd van onze eilanden. welke — en dit wordt maar al te graag verzwegen — uit een bevolking bestaan voor meer dan 80% uit katholieken samengesteld. Meester Weeber gewaagde verder van des Gouverneurs reis naar Aruba op Koninginnedag, alwaar — naar hij hoopte — Dr. Kasteel de voldoening mocht smaken en de geruststelling de Arubaanse jeugd verenigd te zien, dat de jeugd aldaar niet alleen staat, maar naast zich weet de Curaçaose mannen en vrouwen, die bijna allen onder dezelfde vaan worden groot gebracht voor God, Koningin en Vaderland.

Dan richtte de spreker zich meer in het biezonder tot de spelers met de aansporing elkander te blijven bekampen in vlugheid, lenigheid, baltechniek en in het voornaamste: sportiviteit en edelmoedigheid. Dit laatste ook buiten het voetbalveld.

Daarna nodigde hij Zijne Excellentie Doctor Petrus A. Kasteel uit het tropee uit te reiken aan de winnende partij.

Ook Dr. Kasteel gewaagde van het probleem Aruba — Curaçao en wees op de grote betekenis in die zin, dat Aruba en Curaçao elkaar ontmoeten. Zijne Excellentie zeide niet te geloven, dat dat beweerde probleem zo groot kan zijn, en bij zijn bezoek aan Aruba op Koninginnedag zal Hij alles doen om dat problematische uit de weg te ruimen. De Gouverneur hoopte, dat de K.S.C. groeie en bloeie en Hij eens de Arubanen en Curaçaoënaars elkaar wederom zal zien bekampen, doch dan op Nederlandse grond in Europa.

Daarna reikte Zijne Excellentie de beker uit aan Damiaan Tromp, den leider van het Arubaanse elftal. Met 3 hoera's voor Zijne Excellentie en voor de K.S.C. werd deze plechtigheid vervolgens gesloten.

* * *

Gistermiddag speelde Aruba tegen den kampioen van de K.S.C., Jong Bonaire. Jong Bonaire zag kans de Arubanen met 2—1 te kloppen. Van de Arubanen kon gisteren niet getuigd worden, dat ze praesteerden, waartoe zij in staat waren, terwijl de jonge Bonairianen hun beste beentje voor zetten. Het spel van Jong Bonaire stak trouwens ver uit boven dat van het bondselftal van Zondagmiddag door de harmonische samenwerking en -spel, die bij hen opvielen.

Hedenmorgen zijn de Arubaanse gasten per vliegtuig naar Aruba vertrokken.

WAT GEBEURDE VANNACHT IN DE STERSTRAAT?

Vannacht is door de politie het lijk aangetroffen van een zekeren U. A. Ch. in de Sterstraat (Pundazijde).

Naar het doktersonderzoek uit wees is de persoon waarschijnlijk een gewelddadige dood gestorven, mogelijk door aanrijding.

De politie verzoekt dien personen, die enige inlichtingen kunnen verstrekken van wat zich vannacht tussen 23 uur en 1 uur in de Sterstraat heeft afgespeeld, zich te wenden tot de Verkeersafdeling der Politie.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Moskou:** Het Russische middagcommuniqué deelt mede, dat ten Noord- Westen van Stalingrad koppige gevechten plaats hebben tegen den vijand. In een sector werden 3 vijandelijke aanvallen afgeslagen. In de strijd om een bewoond punt werden 170 Duitsers gedood en werden vijandelijke oorlogsmaterialen veroverd. Bij Kletskaya en ten Noord-Oosten van Kotelnikovski werden herhaalde vijandelijke aanvallen afgeslagen. Ten Zuiden van Krasnodar sloeg de Sovjet-cavalerie met steun van tanks een vijandelijke aanval af. Bij een tegenaanval werd een bewoonde plaats genomen en ongeveer 200 vijandelijke officieren en manschappen gedood In een bergpas werd een Duits detachement vernietigd. In het gebied van Prokhladnaya poogden de Duitsers zonder succes een waterversperring over te steken. In het gebied van Voronesj werd een verrassende aanval gedaan op een door den vijand bezette plaats. Voordeel trekkend uit de paniek onder de Duitsers werden 15 kanonnen, 8 mortieren, 25 machinegeweren, 15 vrachtwagens en 48 karren vernietigd en ongeveer 300 man gedood. Aan het Leningradfront hebben artillerie-duels en verkennings-activiteiten plaats.

— **Cairo:** Het Britse communiqué deelt mede, dat in de vroege morgen van 31 Augustus vijandelijke colonnes de Britse posities naderden in de Zuidelijke sector en werden bestreden door de Britse strijdkrachten. De gevechten, die ontstonden, duurden de gehele dag. Een vijandelijke aanval in de Centrale sector werd afgeslagen. Geallieerde bommenwerpers voerden in de nacht succesrijke aanvallen uit op concentraties van vijandelijke voertuigen in het gevechtsgebied.

— **Londen:** Het Britse agentschap meldde, dat Rommels aanval in het Zuidelijk deel van de Geallieerde linie in Egypte ongeveer 12 kilometer voortgang heeft gemaakt door een Geallieerd mijnenveld. De pantserstrijdkrachten van de as zijn in contact met de lichte Britse strijdkrachten. De poging van de as om door de Centrale linie heen te breken, werd tegengehouden.

— **Cairo:** Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen, die de nieuwste Noordamerikaanse middelzware bommenwerpers steunen, hebben bij hun eerste operaties tegen den vijand grote formaties van Duitse duikbommenwerpers boven de Egyptische woestijn opgebroken.

— **Tsjungking:** Stillwells Hoofdkwartier maakte bekend, dat Noordamerikaanse vliegtuigen voor de tweede achtereenvolgende dag gisteren Myitkyima in Birma hebben aangevallen.

— **Stockholm:** Een bericht uit Stockholm zeide, dat de grote scheepswerven en Marma te Soederhamn — een Baltische havenstad — gisteravond zijn vernietigd door een der ergste branden, welke Zweden de laatste jaren gekend heeft.

— **Londen:** Een bericht zeide, dat de Japanners een krachtige aanval aan het Kokodafront op Nieuw Guinea hebben geopend, doch dat de Geallieerde posities na hevige gevechten zijn hersteld.

— **Londen:** Het DNB deelde mede, dat Roemeense troepen de stad Anapa ten Noord Oosten van Novorossisk aan de kust van de Zwarte Zee veroverd hebben.

—**Moskou:** Een bericht van „Pravda" deelde mede, dat de Duitsers pogen de Caucasische kusten aan de Zwarte Zee aan te vallen met vlooteenheden, doch dat deze worden uiteengeslagen.

— **Berlijn:** Het DNB meldde, dat duikbommenwerpers de Britse posities en gemotoriseerde colonnes in Egypte aanvielen. Het agentschap maakte echter geen melding van Rommels aanval aan het Zuidelijke einde van de El Alamein-linie.

— **Londen: Officieel werd in Tokio bekend gemaakt, dat de Japanse Minister van Buitenlandse Zaken, Sjigenori Togo, heden is afgetreden.**

— **Tokio:** De Japanse Minister van Buitenlandse Zaken, Sjigenori Togo, is afgetreden en zijn post werd overgenomen door Premier Generaal Hideki Tojo.

— **Belfast:** Voldoende springstoffen om de helft van Belfast in de lucht te vliegen, werden door de politie gevonden in een ammunitie-opslagplaats op een boerderij nabij Belfast. De toestand werd gespannen en wanordelijkheden worden gevreesd in protest tegen de vastgestelde ophanging van morgen van Thomas J. Williams, die op Pasen een politieman vermoordde. De politie is van mening dat de gevonden wapenen en springstoffen behoren aan het buiten de wet gestelde Ierse Republikeinse leger.

Sterfte-statistieken.

De sterfte-cijfers, die door den Heer Matthias Bartels Bartels Daal in het hierbij afgedrukte schema werden geregistreerd leveren direct een beeld van de kindersterfte, waarom Curaçao terecht of ten onrechte bekend is.

De statistiek van de levenloos aangegevenen, die nauw verbonden is met de sterfte-statistieken en die reeds bij de geboorte-statistieken was afgedrukt, wordt hiernevens nogmaals gereproduceerd. Uit deze beide statistieken tezamen blijkt, dat in 1938 in het gebiedsdeel 34 babies zeer kort na de geboorte overleden zijn en dus als levenloos werden aangegeven. Bovendien stierven in 1938 214 kindertjes beneden 1 jaar. Tevens stierven nog 63 kindertjes tussen 1—4 jaar, 13 tussen 5—9 jaar, 14 tussen 10—14 jaar en 14 tussen 15—19 jaar.

Inderdaad blijkt dus, dat het aantal overledenen vóór het 5e jaar veel sterker is dan daarna. Na het 20e levensjaar neemt het aantal overledenen plotseling weer sterk toe.

Beziet men daarna de gegevens van 1939, dan blijkt, dat er in dat jaar 34 babies kort na de geboorte stierven Bovendien stierven er nog 261 beneden 1 jaar.

De cijfers voor verdere categorieën doen zien, dat er 69 kinderen tussen 1—4 jaar stierven, waarna het sterftecijfer plotseling sterk daalt evenals het vorige jaar: 8 doden tussen 5—9 jaar, 9 doden tussen 10—14 jaar, 19 doden tussen 15—20 jaar. En dan plotseling weer een stijging.

Het jaar 1940, staat genoteerd voor 30 kindertjes, die kort na de geboorte stierven, terwijl 300 kinderen beneden het jaar overleden zijn.

Voor de daarop volgende categorieën kan men als volgt opgeven: 95 doden tussen 1—4 jaar, 20 tussen 15—9 jaar, 9 tussen 10—14 jaar, 11 tussen 15 — 19 jaar en dan als vorige jaren direct een sterk stijgende lijn van sterftegevallen.

Het vorig jaar, 1941, stierven 48 kinderen kort na de geboorte. Beneden 1 jaar stierven 229; tussen 1—4 jaar 82; tussen 5—9 jaar 19; tussen 10—14 jaar 13; tussen 15—19 jaar 14 en dan gaat het weer zoals in alle voorgaande jaren omhoog.

Uit de statistiek valt af te lezen, dat het aantal doodgeborenen in deze vier jaren respectievelijk 111, 131, 169 en 158 was.

Het aantal babies kort na de geboorte overleden en als levenloos aangegeven komt bij het bezien van de kindersterfte ook in aanmerking. Het is dan ook in voorgaande uiteenzetting reeds vermeld.

Het aantal kort na geboorte overleden kindertjes bedraagt in de vier jaren respectievelijk 34, 34, 30 en 48.

Leerzaam is het ook aan te halen, wat Dokter Christiaan J. H. Engels schrijft in „Noten bij de Moederschaps Cursus", uitgegeven door het Wit Gele Kruis over de kindersterfte en daarbij wijst op het nut van een Consultatie-bureau:

„Van alle levendgeboren kinderen stierven er in Nederland in 1900: 155 in 1910: 107; in 1915: 86; in 1920: 82; 1925: 58; 1930: 50; 1933: 43; 1934: 42; 1935: 40; 1936: 38 kinderen van elke duizend.

Van elke duizend stierven er:

Kinderen van één week oud 2%;

In 1936: Curaçao 93,4; Aruba 160,4; Bonaire 90,9; St. Maarten 164,4; St. Eustatius 57,1; Saba 191,5.

In 1937: Curaçao 81,5; Aruba 108,5; Bonaire 24,3; St. Maarten 114,3; St. Eustatius 40,8; Saba 172,4.

In Europa hebben Nederland en Noorwegen de beste statistiek.

In dit gebiedsdeel is de toestand even slecht als in Hongarije en de Oekraïne (18,5% tot 14,8%). Dit zijn de slechtsten van Europa.

In de Verenigde Staten, met name in New York, is de zuigelingensterfte ook hoog. In Amsterdam werden 72% van alle kinderen naar het Consultatiebureau gebracht, 60% kwam tot na één jaar; 2,9% kwam slechts één keer. van twee weken 37,8%; van drie weken 66,7%. Op het Consultatiebureau van Het Wit Gele Kruis op Groot Kwartier is tot nu toe maar één kind van twee weken oud gekomen. De meesten kwamen in de vijfde week. Dit moet verbeteren."

Interessant is het ook na te gaan — de statistiek stelt hiertoe tot en met het 14e levensjaar in staat — hoe bij de sterftecijfers der kinderen de verhoudingen zijn met wettige en onwettige kinderen. Het is goed de geboortestatistiek daar dan bij te vergelijken. Men ziet dan bijvoorbeeld, dat in 1941 op Curaçao 1357 wettige kindertjes en 568 onwettige kindertjes werden geboren. In hetzelfde jaar stierven beneden de leeftijd van 1 jaar 93 wettige kinderen en 52 onwettige. Gaat men zo voort de andere cijfers van beneden de jaarleeftijd te vergelijken, dan ziet men dat het sterftecijfer onder de onwettige kinderen verhoudingsgewijze hoger is dan onder de wettige kinderen.

Voor wat de kindersterfte betreft is Saba het gunstigst. In totaal stierven er daar in 1938 maar 2 personen beneden de 50 jaar! (totaal aantal doden in dat jaar 19 personen).

In 1939 waren er 5 sterfgevallen beneden de 50 jaar (totaal aantal doden dat jaar 24).

In 1940 waren er eveneens slechts 5 sterfgevallen beneden de 50 jaar (totaal aantal doden 23).

In 1941 waren er 3 sterfgevallen beneden de 50 jaar (totaal aantal doden 16).

Men behoeft voor wat Saba betreft dus niet eens van kindersterfte te spreken, daar men rechtstreeks tot mensen van 50 jaar kan rekenen.

Voor **St. Eustatius** is de verhouding zo, dat in de achtereenvolgende jaren stierven (allen onder 4 jaar), 4 van de 19, 4 van de 16, 11 van de 30 en 8 van de 16.

Voor **St. Maarten, N.G.** (onder de 4 jaar) 9 van de 39, 19 van de 69 15 van de 44 en 9 van de 38.

Voor de benedenwinden zijn de sterftecijfers percentsgewijze van het totaal aantal sterfgevallen als volgt:

In 1938 was op Curaçao 24,7% van het aantal sterfgevallen beneden 5 jaar, op Aruba 55,8% beneden 5 jaar, en op Bonaire 21,5%.

In 1939 was er op Curaçao 29,9% van het aantal sterfgevallen beneden 5 jaar op Aruba 59.9% beneden 5 jaar, en op Bonaire 23,8%.

In 1940 was op Curaçao 29,3% van het aantal sterfgevallen beneden 5 jaar, op Aruba 51,9% en op Bonaire 25% beneden 5 jaar.

In 1941 was er op Curaçao 24% van het aantal sterfgevallen beneden 5 jaar; op Aruba 49% beneden 5 jaar en op Bonaire 30,6%.

Op Aruba is de kindersterfte dus reeds 3 jaar **boven** de 50%.

Levenloos aangegevenen 1938.

	M	V	W	OW	totaal	Waarvan werkelijk levenloos M	V	W	OW
Curaçao	49	49	61	37	98	39	42	51	
Aruba	20	10	23	7	30	9	6	10	
Bonaire	6	5	7	4	11	4	5	6	
St. Maarten N. G.	3	1	2	2	4	3	1	2	
Saba	1	—	—	1	1	1	—	—	
St. Eustatius	1	—	1	—	1	1	—	1	
Totaal	**80**	**65**	**94**	**51**	**145**	**57**	**54**	**70**	

1939.

	M	V	W	OW	totaal	Waarvan werkelijk levenloos M	V	W	OW
Curaçao	60	41	78	23	101	46	38	64	
Aruba	28	13	36	5	41	20	9	24	
Bonaire	10	5	13	2	15	9	5	12	
St. Maarten N. G.	2	1	2	1	3	—	—	—	
Saba	1	2	2	1	3	1	1	2	
St. Eustatius	2	—	1	1	2	2	—	1	
Totaal	**103**	**62**	**132**	**33**	**165**	**78**	**53**	**103**	

1940.

	M	V	W	OW	totaal	Waarvan werkelijk levenloos M	V	W	OW
Curaçao	79	61	99	41	140	66	54	85	
Aruba	27	17	38	6	44	22	17	33	
Bonaire	3	4	6	1	7	3	4	6	
St. Maarten N. G.	3	2	—	5	5	1	—	—	
Saba	2	1	1	2	3	2	—	1	
St. Eustatius	—	—	—	—	—	—	—	—	
Totaal	**114**	**85**	**144**	**55**	**199**	**94**	**75**	**125**	

1941.

	M	V	W	OW	totaal	Waarvan werkelijk levenloos M	V	W	OW
Curaçao	79	51	86	44	130	65	41	72	
Aruba	31	25	45	11	56	17	19	28	
Bonaire	9	7	10	6	16	9	7	10	
St. Maarten N. G.	2	1	1	2	3	—	—	—	
St. Eustatius	—	—	—	—	—	—	—	—	
Saba	1	—	1	—	1	—	—	—	
Totaal	**122**	**84**	**143**	**63**	**206**	**91**	**67**	**110**	

Overleden in 1938.

	Beneden 1 jaar M	V	W	OW	1 — 4 jaar M	V	OW	W	5 — 9 jaar M	V	W	OW	10 — 14 jaar M	V	W	OW	15—19 jaar M	V	20—29 jaar M	V	30—39 jaar M	V	40 - 49 j. M	V	50-64 j. M	V	65-79 j. M	V	80 j. en hoger M	V	onbekend M	V	totaal M
Curaçao	61	48	73	36	14	21	26	9	5	3	5	3	2	6	5	3	5	7	24	20	27	21	29	26	63	49	51	52	12	31	25	31	318
Aruba	48	40	67	22	13	9	18	4	3	1	4	—	4	—	3	1	1	—	8	3	11	4	7	10	11	6	6	12	3	9	—	—	115
Bonaire	2	4	3	3	2	1	1	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	2	1	1	4	8	3	8	1	4	3	1	19
St. Maarten N.G.	4	4	2	6	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	1	1	2	2	1	7	3	4	3	1	2	1	—	23
Saba	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	3	7	3	2	—	—	9
St. Eustatius	1	1	1	1	—	2	1	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	1	1	5	3	—	—	10
Totaal	**117**	**97**	**147**	**68**	**30**	**33**	**46**	**17**	**9**	**4**	**9**	**4**	**8**	**6**	**8**	**6**	**6**	**8**	**34**	**24**	**42**	**29**	**39**	**39**	**87**	**68**	**68**	**83**	**25**	**51**	**29**	**32**	**494**

1939.

	Beneden 1 jaar M	V	W	OW	1 — 4 jaar M	V	OW	W	5 — 9 jaar M	V	W	OW	10 — 14 jaar M	V	W	OW	15—19 jaar M	V	20—29 jaar M	V	30—39 jaar M	V	40 - 49 j. M	V	50-64 j. M	V	65-79 j. M	V	80 j. en hoger M	V	onbekend M	V	totaal M
Curaçao	75	72	91	56	19	22	24	17	3	2	4	1	3	3	6	—	7	7	18	24	21	24	32	32	60	51	45	72	13	42	19	17	315
Aruba	51	36	72	15	10	5	13	2	2	—	1	1	1	2	3	—	—	2	5	1	12	7	10	6	5	8	11	14	2	5	—	—	109
Bonaire	10	2	10	2	—	3	1	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	12	—	1	1	4	5	3	3	4	6	11	3	7	1	—	30
St. Maarten N.G.	9	3	3	9	3	4	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	4	4	16	4	1	6	3	8	39
Saba	—	1	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	2	2	4	6	1	4	—	—	9
St. Eustatius	2	—	1	1	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	3	1	—	—	2	10
Totaal	**147**	**114**	**178**	**83**	**35**	**34**	**43**	**26**	**6**	**2**	**6**	**2**	**4**	**5**	**9**	**—**	**9**	**10**	**24**	**26**	**35**	**36**	**49**	**43**	**75**	**70**	**84**	**110**	**21**	**64**	**23**	**27**	**512**

1940.

	Beneden 1 jaar M	V	W	OW	1 — 4 jaar M	V	OW	W	5 — 9 jaar M	V	W	OW	10 — 14 jaar M	V	W	OW	15—19 jaar M	V	20—29 jaar M	V	30—39 jaar M	V	40 - 49 j. M	V	50-64 j. M	V	65-79 j. M	V	80 j. en hoger M	V	onbekend M	V	totaal M
Curaçao	88	73	95	66	27	27	36	18	8	6	13	1	3	2	4	1	3	5	12	16	28	29	53	29	60	56	67	98	18	52	12	10	379
Aruba	50	60	93	17	15	17	29	3	1	3	4	—	1	3	4	—	—	1	8	8	15	11	15	3	13	6	10	17	5	12	1	3	134
Bonaire	5	11	11	5	1	3	4	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	2	3	3	5	8	14	9	4	6	—	—	34
St. Maarten N.G.	4	10	5	9	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	2	3	—	4	3	3	3	—	2	—	3	19
Saba	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	2	3	3	4	2	1	1	2	8
St. Eustatius	2	5	4	3	3	1	3	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	3	2	1	3	1	2	—	2	11
Totaal	**149**	**161**	**200**	**100**	**47**	**48**	**73**	**22**	**10**	**10**	**19**	**1**	**4**	**5**	**8**	**1**	**3**	**8**	**21**	**29**	**47**	**47**	**75**	**37**	**87**	**78**	**98**	**134**	**30**	**75**	**14**	**20**	**585**

1941.

	Beneden 1 jaar M	V	W	OW	1 — 4 jaar M	V	OW	W	5 — 9 jaar M	V	W	OW	10 — 14 jaar M	V	W	OW	15—19 jaar M	V	20—29 jaar M	V	30—39 jaar M	V	40 - 49 j. M	V	50-64 j. M	V	65-79 j. M	V	80 j. en hoger M	V	onbekend M	V	totaal M
Curaçao	79	66	93	52	30	17	34	13	17	1	15	3	5	4	7	2	8	2	14	13	31	24	42	35	70	51	77	74	19	44	14	9	406
Aruba	29	24	44	9	10	11	19	2	—	—	—	—	—	2	2	—	1	—	5	4	9	6	9	5	14	9	8	13	5	8	—	—	90
Bonaire	12	6	13	5	6	2	7	1	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	1	1	1	3	5	7	3	14	12	2	8	—	—	46
St. Maarten N.G.	5	3	7	1	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	3	—	3	5	4	4	2	4	—	—	18
Saba	—	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	—	4	3	—	3	—	—	7
St. Eustatius	3	1	2	2	4	—	3	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	2	—	1	—	—	1	—	10
Totaal	**128**	**101**	**159**	**70**	**50**	**32**	**64**	**18**	**18**	**1**	**15**	**4**	**5**	**8**	**10**	**3**	**10**	**4**	**20**	**18**	**42**	**33**	**57**	**46**	**97**	**70**	**107**	**107**	**28**	**67**	**15**	**9**	**577**